

Що таке КОНФЛІКТ

Бої, протести, протистояння, страйки...

Ці слова ми чуємо повсякчас.
На позір бій і протест геть не схожі.

У бою застосовуються гармати і бомби, а протест висловлюється за допомогою плакатів і демонстрацій. Утім, і бій, і протест є способами вирішення суперечки — тобто поштовхом як для першого, так і для другого слугує певна розбіжність між двома угрупованнями людей. От тільки бій передбачає насилля, а протест перебігає мирно (принаймні, переважно мирно).

ОТЖЕ, І БІЙ, І ПРОТЕСТ — КОНФЛІКТИ!

**Пригадай, чи брав ти участь у конфліктах цього тижня?
Не квапся відповісти «ні»! Спершу замислись.
Хіба ти погоджувався з усім, що казали люди докола тебе?
Невже тобі хотілося робити все, чого від тебе вимагали?**

Якщо ти не така людина, котра завжди погоджується з усім, що відбувається навкруги, то, певне, протягом цього тижня у тебе було чимало приводів для протесту. Можливо, ти побився з рідним братом чи сестрою через те, що вам кортіло дивитися різні телепрограми. Або ж однокласник на уроці математики намагався списати в тебе контрольну, а ти йому відмовив.

Оскільки всі люди різні, ми не можемо постійно з усім погоджуватися, тож конфлікти природним чином виникають скрізь, де збирається понад одну людину: у школі, на роботі, вдома, у містах, селах і цілих країнах. Конфлікти — це частина нашого життя.

Конфлікт:
активна незгода, яка залежно від способу врегулювання може призвести або до насилля, або до мирної домовленості.

Нікому не подобаються конфлікти, але протистояння не завжди буває кривавим чи бодай неприємним. Часто-густо суперечки навіть сприяють розвитку, руху вперед — звісно, якщо учасники готові слухати одне одного і шукати компроміси. Спосіб розв'язання, чи то пак урегулювання, конфлікту визначається тим, як самі учасники вирішать його залагодити. Іноді непорозуміння (наприклад, між людьми на вулиці) можна розв'язати переговорами, уникнувши сутичок або серйозних бійок. Це стосується і суперечок між державами — так званих глобальних конфліктів.

Глобальні конфлікти виникають через серйозні розбіжності в поглядах на певну проблему і привертають увагу всього світу. Такі суперечки розпалюються між угрупованнями людей у межах однієї країни чи між державами, тож у глобальних конфліктах беруть участь тисячі, ба навіть мільйони людей. Порівняно з тими сварками, що виникають між людьми на побутовому рівні, глобальні конфлікти значно важче зрозуміти, а отже, складніше врегулювати. Тому вони нерідко переростають у запеклі бої чи в масштабні війни.

То як нам досягнути причини глобальних конфліктів, аби знайти спосіб вирішення проблеми? Для цього слід визначити, з яких етапів складаються конфлікти. Поглянь на сусідню сторінку: там наочно показано основні «сходінки» будь-якого протистояння, а також зв'язок між ними.

Глобальний конфлікт: здебільшого криваве протистояння між кількома державами чи угрупованнями людей усередині однієї країни, яке привертає увагу цілого світу і загрожує всьому людству.

ГЛОБАЛЬНИЙ конфлікт

Хоча більшість конфліктів у світі — від великих воєн до звичайнісіньких суперечок — унікальні, усі вони проходять однакові етапи.

Уяви, що в конфлікті беруть участь **двійко опонентів:** А і В.

Те, з чим не згодні обидва опоненти, є **джерелом конфлікту.**

Звісно, в ході конфлікту обидва опоненти вступають у певну **взаємодію.**

І от як вони **вирішують суперечку.**

Якщо ми хочемо докопатися до коріння конфлікту, то спершу слід визначити його джерело — тобто те, за що змагаються держави чи угруповання. Зробити це не завжди легко, адже справжні мотиви учасників часто-густо ховаються за шаром зовнішньої машкари, до того ж джерел може бути кілька.

Однак, попри те що в світі постійно спалахують якісь конфлікти — з різних питань, між різними державами, із залученням різних категорій людей, — причини в них приблизно ті самі.